

NORDLYS

*Nordisk Filologi: Dansk (sprog, litteratur, medier, svensk, norsk) • Arbejderkulturstudier
• Dansens Æstetik og Historie • Finsk • Minoritetsstudier • Kvinde- og Kønsforskning*

Leder

Så ble det julligevel

Når Jesusbarnet fødtes under de materielt set usle omstændigheder, skyldtes det at myndigheder havde bestemt at befolkningen skulle tælles og at det skulle ske på den måde at man tog til den by hvori man var født.

Situationen er klassisk: En organisation bestemmer ét eller andet, og nogle mennesker kommer i klemme. Organisationen handler sikkert ud fra de bedste hensigter. Der kan jo være stor nytte forbundet med den ting at vide hvor mange man er, tænk bare fx på instituttet når vi skal opslå stillinger og når størrelsen af ledelsens tillæg skal fastsættes.

Nu gik det godt i dette tilfælde: Barnet blev født og fik et meget succesrigt liv, selvom afslutningen stadig vækker en del diskussion.

Hvad i alverden har det med instituttet at gøre?

Jul handler om at den mørke tid snart er ovre: Dagene længes. Barnet fødes på trods af bureaukrati og hjemløshed. Og fra barnet spredes der en masse glæde, håb og kærlighed. Hvad i alverden har det med instituttet at gøre?

Jeg ved det muligvis ikke, men historien er så smuk at jeg syntes den hørte hjemme i vores blad.

Er lederen blevet storhedsvanvittig og mener at han er Vorherre? Eller er han snarere af den mening at han er det æsel som måtte lægge krybbe til fødslen? Spørgsmålene er mange, svarene ikke færre.

Glædelig jul allesammen!

kk

Hvem lyser NORDLYS'et for?

Der har fra nogle sider været uklarhed om hvem der kan bruge NORDLYS som formidlingskanal, og hvem der er bladets målgruppe. Det vil jeg som bladets redaktør naturligvis gerne rette op på.

NORDLYS er for medarbejderne her på Nordisk Filologi og derfor er det væsentligt, at et indlæg har relevans for denne målgruppe. Naboinstitutter, universitetsmedier m.v. får tilsendt bladet til orientering.

Instituttets medarbejdere arbejder som bekendt inden for et temmelig bredt forskningsområde. Udvider vi derfor bladets målgruppe yderligere -

eksempelvis med naboinstitutterne - vil det med stor sandsynlighed reducere interessen for bladet: nogle læsere vil føle at de bliver overøst med information de ikke har brug for, mens andre som har brug for oplysningerne, føler at de bliver informeret for overfladisk.

Ønsket om ikke at udvide målgruppen må dog *ikke* opfattes som om, at udefrakommende ikke må bruge NORDLYS som formidlingskanal. Det er jo netop som der bladet har sin funktion: som et fælles medium der orienterer om store og små beslutninger og begivenheder på instituttet, giver praktiske oplysninger af betydning i hverdagen og gerne tager emner op til debat.

Men bladet er faktisk mere end det, nemlig et vigtigt led i processen mod større åbenhed og to-vejs-kommunikation på instituttet. Og i en dagligdag der ofte er præget af bureaukrati og lange tillukkede gange er det værd at værne om viljen til større åbenhed. Den vilje er NORDLYS et håndgribeligt bevis på.

Ansættelses-Nyt

Amanuensis forlænget

Cand.mag. Tine Bach har fået forlænget sin ansættelse som amanuensis i Minoritetsstudier til den 31. januar 1997.

Henrik Søndergaard

Henrik Søndergaard er administrativt ansat som amanuensis i perioden 1. januar 1997 - 31. marts 1997.

Orlov til Klaus P. Mortensen

Lektor Klaus P. Mortensen søger 2 års orlov fra sin stilling. Anledningen er som bekendt at han tiltræder et professorat ved Lærerhøjskolen i København. Institutet anbefaler orloven.

Nye stillingsopslag - vi bliver mangfoldige

Netop inden trykstart for dette blad har vi sendt forslag om dette opslag til fakultetet til indrykning i Magisterbladet inden jul:

Ved Institut for Nordisk Filologi opslås følgende:

- 2 stillinger som adjunkt i Dansk sprog.
- 2 stillinger som lektorvikar i 3 år, subsidiært amanuensis i op til 2 år i Dansk sprog.

Ansøgere til stillingerne i Dansk sprog skal kunne undervise i disciplinen Sprog på BA og udbyde sproglige emner på fagets overbygning.

- 1 stilling som lektorvikar i 3 år, subsidiært amanuensis i op til 2 år i Dansk litteratur.
- 1 stilling som lektorvikar i 2 år, subsidiært amanuensis i op til 2 år i Dansk litteratur.

Ansøgere til stillingerne i Dansk litteratur skal kunne undervise i mindst én af BA-disciplinerne Litteraturhistorie og Litterær analyse, samt udbyde litterære emner på fagets overbygning.

- 1 stilling som adjunkt i Ældre dansk litteratur.

Ansøgere må dokumentere kvalifikationer i ældre dansk litteratur, herunder håndskriftkundskab og editionsteknik, samt kvalifikationer til at undervise i mindst én af fagets litterære BA-discipliner (Litteraturhistorie eller Litterær analyse).

Ansøgere til stillingerne »lektorvikar, subsidiært amanuensis« skal angive hvilke(n) af stillingerne de søger. Amanuensisstillingen besættes kun, hvis der ikke er en kvalificeret ansøger til lektorvikarstillingen.

Ansøgningsfrist er den 3. februar 1997. Stillingerne besættes den 1. august 1997 eller snarest derefter.

Studieplaner og andet materiale om instituttet og danskstudiet kan rekvireres på tlf. 353 28 311. Yderligere oplysninger kan fås hos institutleder Klaus Kjøller, 353 28 317, dagligt efter 13.

[Her kommer fakultetets generelle tekst]

Desuden: Ny informationsmedarbejder

Tiden er ved at være inde til, at der skal findes en ny informationsmedarbejder. Stillingen bliver opslået i næste Universitetsavisen og Humanist, og bringes desuden her:

Informationsmedarbejder

Studentermød hjælp, 15 timer om ugen i 1 år.

Da vores informationsmedarbejder Birgitte Ringbæk som planlagt snart er færdig som cand.mag. søger vi en ny som kan fortsætte, hvor hun slipper.

Jobbet består i:

Ekstern information: fx om arrangementer som Blå Tirsdag, om udgivelser v. instituttets medarbejdere, og i generel synlighed af instituttet i den universitære og den almindelige offentlighed: pleje af journalistkontakter, bl.a. med pressemeddelelser, målrettede breve, telefoniske orienteringer, møder osv.

Intern information: Udvikling, layout, redaktion, skrivning og produktion af vores medarbejderblad, NORDLYS, som kommer 1 gang om måneden i ca. 160 eksemplarer; pjecer, bl.a. til danskfagets ca. 1600 studerende; redaktion, skrivning og udvikling af instituttets homepage på nettet i samarbejde med vores edb-medarbejdere; redaktion af opslagstavler og meget mere.

Du er:

Studerende på Dansk OB som har (taget) enten kulturformidling, sproglig rådgivning eller praktikmodulet. Du har dokumenterede erfaringer med praktisk informationsarbejde, er vel skrivende og god til at arbejde selvstændigt. Du kan bruge WordPerfect eller tilsvarende (Windows) og har sans for layout. Du får jævnligt gode ideer.

Vi stiller delekontor til rådighed i arbejdstiden. Løn efter overenskomst med stat og HK. Tiltrædelse 1/2 97.

Skriftlig ansøgning til Institut for Nordisk Filologi, inden torsdag den 19. december kl. 12. Mærk kuverten: »Informationsmedarbejder«.

Yderligere oplysninger hos institutleder Klaus Kjøller, tlf. 353 28 317, dagligt efter 13, eller Birgitte Ringbæk, tirsdag og torsdag, tlf. 353 28 325.

EDB for humanister - før, nu og fremover ?

af Lars K. Christensen

Informationsfundet er over os. Der findes snart ikke den lokal-avis, som ikke med jævne mellemrum bringer feature-sider om Internet, Multimedier eller den nyeste Pentium Pro PC. Man ved ikke om man skal grine eller græde. Bag al denne mediegejl gemmer sig dog en kerne af sandhed: informationsteknologien har igennem de seneste år skabt en række nye, nyttige redskaber til informationsbearbejdning og formidling, som også med fordel kan anvendes i en humanistisk sammenhæng.

Størst interesse for internet

I dette semester havde jeg udbudt fire en-dages kurser indenfor praktisk edb for humanister, nemlig:

- Introduktion til Windows
- Akademisk tekstbehandling
- Internet
- Publicering på Internet

Det sidste kursus er af tekniske årsager blevet udskudt (se annonce i dette nummer af NORDLYS), mens de øvrige er afholdt med vekslende deltagerantal, nemlig hhv. 3, 2 og 10 (Det hører dog med til billedet, at der var 5 forhåndstilmeldte til det kursus, der endte med at have 2 deltagere).

Internet er et varmt emne for tiden, og derfor er det ikke underligt, at der var relativt bred interesse for det kursus. Det lave deltagerantal til de to øvrige afspejler nok, at behov og forudsætninger er ret blandede blandt instituttets medarbejdere, når det gælder

den daglige anvendelse af EDB.

Min konklusion er ikke, at man skal opgive den slags kurser fremover. Tværtimod, for de der deltog i kurserne gav udtryk for at de havde fået et godt udbytte, og at de havde lært noget som de kunne bruge i deres daglige arbejde. Men måske det ville være mere relevant at arrangere den slags kurser på fakultetsplan, frem for i institutregi. Det ville give et bredere deltagergrundlag, samtidig med at man endnu bedre kunne målrette kurserne efter behovet.

Dårlig vejledning

Samtidig skal jeg ikke lægge skjul på, at jeg også ser den relativt lave interesse som udtryk for regulær uvidenhed om de mange muligheder som findes for at bruge EDB i humanistisk forskning og formidling. For mange er computeren stadigvæk blot en avanceret skrivemaskine.

Det skyldes efter min mening to ting: *For det første* arbejder en del stadigvæk med maskiner, som kræver indviklede kommandoer for at udføre simple operationer, og som gør det vanskeligt at arbejde med flere forskellige programmer til forskellige formål. *For det andet* følger der stort set ingen hjælp og vejledning med, selv om man får installeret en ny maskine med større muligheder. Det er som om de EDB-ansvarlige glemmer, at det ikke er maskinen selv, men derimod de programmer som findes i den, der er det egentlige værktøj. Uden programmer - og kendskab til at anvende dem - kan selve den grå kasse ikke bruges som andet end en lidt klodset dørstopper.

Desværre er det helt op til os brugere selv at finde ud af hvad der findes af programmer. Det er også op til os selv at finde ud af hvordan man anskaffer dem. Og endelig er det op til os selv at lære at bruge dem. Alt sammen i en hverdag hvor vi har undervisning, deadlines og administrative opgaver hængende over hovedet. Til løsning af det første problem, synes jeg at instituttet burde sætte sig som mål at alt EDB-udstyr i løbet af 1997 skal udstyres med enten Windows eller Mac. Desuden bør der i løbet af '97 installeres brugervenlige e-post-systemer på alle maskiner. I forlængelse heraf bør alle medarbejdere, som endnu ikke har været det, på et kort obligatorisk kursus i brugen af systemerne, herunder e-post.

Dyr teknik - til ingen nytte

Til løsning af det andet problem er der behov for en væsentlig opstramning af den støtte, som fakultetet yder os almindelige EDB-brugere. I forbindelse med KUA's renovering har det været diskuteret, at man bør projektere med et nyt højhastighedsnet til digital overførsel af billed og lyd. Inden man investerer masser af resurser i nye kabler og anden teknik, burde man imidlertid overveje om man anvender tilstrækkelige resurser på at sætte medarbejderne i stand til at bruge den teknologi vi allerede har. I øjeblikket overlades al vejlednings- og kursusvirksomhed stort set til IHI, som er håbløst underbemandet. Resultatet er, at det som nævnt reelt er op til den enkelte bruger at finde ud af hvad teknologien kan bruges til. Jeg mener, at der på fakultetet burde findes et center, bemandet med humanistiske VIP'ere med

kendskab til EDB, hvor man kunne henvende sig for at få råd og vejledning. Man kunne så give en beskrivelse af sit eget forskningsprojekt, sin undervisning og andre gøremål, og til gengæld få konkrete råd om hvilke typer programmer man kunne anvende, se dem i funktion og evt. modtage et introduktionskursus, ligesom man kunne blive gjort opmærksom på relevante faglige diskussionsgrupper, WWW-sider og andre resurser på Internettet.

Ud over dette lille opstød, har jeg tænkt mig at fremføre disse synspunkter i Humanist. Men jeg vil samtidig opfordre institutledelsen til at rejse en diskussion overfor de relevante fakultære myndigheder om fakultetets politik - eller mangel på samme - for understøttelse af medarbejdernes brug af informationsteknologi.

Nyt fra studienævnet

af Hans Hertel

Det er fire måneder siden jeg overtog hvervet som studieleder, og en orientering kan være på sin plads.

Jeg bilder mig ikke ind at kunne leve op til min forgænger Jørgen Bonde Jensens administration, og faget og arbejdsområdet er så stort at det tager sin tid bare at få et overblik. Et første indtryk er byrden af papir og bureaukratisk knirkeri, og da nye øjne ser anderledes på tingene, har jeg i første fase søgt at sanere nogle af de administrative procedurer, ikke mindst det vildtvoksende krat af studerendes ansøgninger om meritoverførsel, ækvivalering,

dispensation osv. Den slags er nu samlet til forbehandling hos Lis Lachtane, og jeg har i det hele taget fået fin hjælp af studienævnets reorganiserede sekretariat.

Som helhed bruger instituttet 1/3 mere tid på administration i forhold til arbejdsnormen, tid der jo tages fra undervisning og forskning, og jeg har søgt at sanere også i underudvalg og møder. Bl.a. derfor har der ikke været holdt lærermøder i efteråret, men det vil formentlig komme i foråret, når evalueringgruppen under Evalueringsscenteret til maj (?) udsender sin rapport om danskfaget over hele landet. Vores selvevalueringsrapport, der ved en flot indsats blev færdiggjort i sommer før afleveringsfristen, danner udgangspunkt når evalueringgruppen den 10. december besøger instituttet og mødes med på forhånd udpegede grupper af lærere, tap'er og studerende.

Forude venter også revisioner af studieordninger. I løbet af foråret skal studienævnet tilpasse grundfagsundervisningen på Åbent Universitet til den nye BA-ordning, som fakultetet godkendte i sensommeren. Derefter skal vi tilpasse vores overbygning, men efter aftale med prodekanen venter vi med at færdiggøre dette arbejde indtil vi kan inddrage evt. kritik og forslag fra evalueringgruppen.

I efteråret har vi fået godkendt bevarelsen af vores magisterkonferenser, foreløbig for en fem-årig »overgangsperiode«, mens hele BA-OB-ph.d.-systemet bygges op og prøves af. Interesserede kan få ministeriets og fakultetets breve fra september udleveret på

sekretariatet. Revisionen af konferenserne må naturligvis koordineres med OB-revisionen, men konferensudvalget er godt i gang med at forberede de nødvendige ændringer.

Det vender vi altså sammen tilbage til, også med lærermøder i foråret og efteråret 1997. Foreløbig står barometeret altså på evaluering, og internt har studienævnet i efteråret arbejdet med at forbedre vores egen løbende evaluering af undervisningen. Vi har erstattet de gamle og tit udkældte evalueringsskemaer med en ny type - efter oplæg fra de studerende (med inspiration fra filmvidenskab) og i samarbejde med lærerne - dvs. i fuld enighed. Det nye skema med vejledning gengives nedenfor og fordeles i næste uge til alle undervisere. Den vigtigste forskel er at tilkendegivelserne ikke længere sker ved afkrydsning på en skala. Det forekom os for udifferentieret og kvantificeringsfikseret. I stedet affyrer vi grupper af spørgsmål til de studerende, som vi håber vil resultere i mere ræsonnerende og differentierede svar. Vi understreger for en ordens skyld at formålet *ikke* er kontrol og posekiggeri fra studienævnet. Det er *ikke* Big Brother Watches You, og den enkelte underviser skal på en talon kun melde tilbage at evalueringen har fundet sted.

Formålet er at få lejlighed til at *diskutere* og *justere* hvad der udspiller sig på de løbende undervisningshold. Slagordet »kvalitetsforbedring« er blevet en kliché - og i praksis tit en sovepude, men i studienævnet mener vi at dette faktisk *kan* blive konstruktiv hjælp til forbedringer.

Referat af bestyrelsesmødet den 20. november 1996

Til stede: Klaus Kjøller, Jens Kr. Andersen, Jette Lundbo Levy,
Ib Poulsen, Signe Ellegård Hansen og Helle Johansson (referent)
Afbud: Jan Bendixen og Helen Krag
Fraværende: Søren Gravesen

Mødet var indkaldt med følgende *Dagsorden*:

1. Godkendelse af dagsorden.
2. Godkendt referat af forrige møde har været bragt i NORDLYS.
3. Meddelelser.
4. Ansøgninger om støtte til forsknings- og kongresrejser i foråret.
5. Publikationsansøgninger.
6. Orientering om arbejdsplanen for 97_1.
7. Ombygningsplaner i forbindelse med bibliotekerne.
8. Eventuelt

1. Godkendelse af dagsorden.

Dagsordenen blev godkendt.

2. Referat af forrige møde er godkendt.

Referatet blev atter godkendt.

3. Meddelelser.

Institutederen oplyste at instituttet den 10/12 får besøg af styregruppen for evalueringen af faget dansk/nordisk i Danmark. I den anledning er der udvalgt nogle lærere og studerende til at deltage i mødet.

4. Ansøgninger om støtte til forsknings- og kongresrejser i perioden 1/1-30/9-97.

Der var indkommet 3 ansøgninger som bestyrelsen besluttede at imødekomme og videre- sende til fakultetet dog med bemærkning til Karen Lunds ansøgning, at der skal tages højde for relevant ansættelsesforhold pr. 1/5-1997, hvor adjunktperioden udløber.

Ansøgningerne er prioriteret som følger:

1. Arja Koskinen	5.000	(?)
2. Liliane Højgaard Holm	2.000	(1.000)
3. Karen Lund	2.000	(7.409)

5. Ansøgninger om publikationsstøtte.

Der var indkommet 2 publikationsansøgninger. 1) kr. 5.054,- og 2) kr. 55.000,-. Bestyrelsen støttede projekterne og ansøgningerne er videresendt til fakultetet og prioriteret som ovenfor.

6. Orientering om arbejdsplanen for 97 1.

Arbejdsplanen for foråret 97 blev gennemgået og godkendt med enkelte ændringer/ tilføjelser. Bestyrelsen fremhævede den mulighed, at lærerne fremover i forbindelse med indkaldelsen af undervisningstilbud kan give nogle bud om ønsker gældende for et par semestre frem.

7. Ombygningsplaner i forbindelse med bibliotekerne.

Institutlederen oplyste, at instituttet grundet opbevaringsproblemer af bøger på vores forskellige biblioteker, har kontaktet Teknisk adm. m.h.p. at undersøge mulighederne for ombygning. Bestyrelsen støttede projektet.

8. Eventuelt.

Ingen tilføjelser under dette punkt.

Næste møde: Ons 19/2-1997 kl. 14.15 med bl.a. budget på dagsordenen.

Referat af samarbejdsudvalgsmødet den 20. november 1996

Til stede: Klaus Kjøller, John E. Andersen, Hans Hertel, Henrik Søndergaard,
Kirsten Mathiesen og Helle Johansson (referent)

Mødet var indkaldt med følgende *Dagsorden*

1. Godkendelse af dagsorden.
2. Referat af forrige møde har været bragt i NORDLYS.
3. Meddelelser.
4. Orientering om arbejdsplanen for VIP'er i foråret 97.
5. Orientering om budget for 95/96
6. Eventuelt

1. Godkendelse af dagsorden.

Dagsordenen blev udvidet med pkt. 5 og derefter godkendt.

2. Referat af forrige møde er godkendt.

Referatet blev atter godkendt.

3. Meddelelser.

Institutlederen havde ingen aktuelle meddelelser.

4. Orientering om arbejdsplanen for VIP'er i foråret 97.

Arbejdsplanen for foråret 97 blev gennemgået og godkendt med enkelte ændringer/tilføjelser.

5. Orientering om budget for 1995 og 1996.

Institutlederen orienterede på John E. Andersens opfordring dels om instituttets/studienævnets slutregnskab for 1995 og det igangværende budget for 1996.

6. Eventuelt.

Ingen tilføjelser under dette punkt.

Næste møde: Ons 19/2-1997 kl. 13.15 med bl.a. budget på dagsordenen.

(Det nye evalueringsskema - bilag til *Nyt fra Studienævnet*)

Evalueringsskema for kurser afholdt på Institut for Nordisk Filologi

Formål

Evalueringen er til brug på holdet som forum for diskussion af undervisningen på kurset og i almindelighed.

Hvornår?

På et to-semesterkursus sker der en midtvejsevaluering efter 8-10 undervisningsgange og en slutevaluering sidst i forløbet. Et ét-semesterkursus med to ugentlige mødegange evalueres også efter 8-10 mødegange og sidst i forløbet. På et ét-semesterkursus med én ugentlig mødegang evalueres én gang midt i forløbet.

Hvordan?

Evalueringen falder over to undervisningsgange med 1-2 uger imellem. Ved evalueringens første del uddeles evalueringsskemaerne, og der afsættes (mindst) et kvarter til deres udfyldning (f.eks. kan de deles ud et kvarter *før* pausen). Skemaerne samles ind igen. Ved samme lejlighed vælges der en studenterrepræsentant. Underviseren og studenterrepræsentanten mødes efter hver især at have læst besvarelsene for at diskutere dem og enes om en sammenfatning af dem.

Ved evalueringens anden del 1-2 uger senere gennemgår underviseren besvarelsene for holdet og bruger det som udgangspunkt for en eventuel diskussion eller afklaring.

For at evalueringen skal virke tilfredsstillende, er det vigtigt, at alle studerende kommenterer nedenstående syv punkter, og at evalueringsproceduren iøvrigt udføres som beskrevet.

1. Formål

Er formålet med undervisningen på kurset klar, eller synes du der er behov for afklaring?

Hvordan bør en sådan afklaring finde sted?

2. Indhold

Hvad mener du om kursets indhold? Finder du det relevant for dig? Er niveauet passende? Synes du, at du er ved at tilegne dig et overblik? Har undervisningen øget din viden om emnet? Er der nogle emner, der burde have haft mere plads?

3. Form

Er undervisningens form givende? Bør balancen mellem lærer- og studenterbidrag være anderledes? Er der nogle undervisningsformer, der burde opprioriteres/nedprioriteres?

4. Arbejdsindsats

Hvordan har arbejdsindsatsen været for henholdsvis dig selv, dine medstuderende og læreren?

5. Arbejds klima

Hvordan synes du, klimaet er på holdet? Har samarbejdet fungeret de studerende imellem?

Har samarbejdet imellem læreren og de studerende været, som du kunne ønske? Er I lydhøre over for hinanden?

6. Ydre rammer.

Er lokaleforholdene i orden? Er der plads og luft nok? Er lyd- og lysforholdene tilfredsstillende?

7. Pensum.

Er du alt i alt ved at danne dig et overblik over pensum? Er der værker, du føler bliver forbigået, eller er der værker, der fylder for meget?

Rejsenyt I: Nordisk Filologi eksporterer viden til Japan

Helen Krag har været til kongres på Okinawa i Japan. Her beretter hun fra turen:

Okinawa International University og University of Ulster havde inviteret mig som oplægsholder/paneldeltager ved Okinawa International Peace Symposium 1996.

Udover at det selvfølgelig er herligt at få en flybillet til Japan forærende (samt ophold til stillehavsøens fornemste hotel med svømmepøl og det hele), så er det jo spændende at få afprøvet sin viden så langt ude i verden og lære en masse nyt om en helt anden verdensdel.

Det var ingen tilfældighed at kongressen fandt sted på Okinawa. Okinawa er i høj grad præget af sårene efter »The Battle of Okinawa« i 1945 hvor øen var offer for Japans krigseventyr - byerne blev stort set udraderet og alle familier har lidt tab. Efter den amerikanske offensiv i 1945 var øen amerikansk indtil 1972, og siden da har øen huset langt den største del af USA's baser i regionen. Den lokale befolkning føler sig rendt over ende af både Washingtons og Tokyos politiske interesser. Okinawa vil af med baserne og være en fredens ø.

Kongrescentret i byen Ginowan var propfyldt, da en håndfuld europæere og lige så mange asiater fortalte om centrale konfliktområder og diskuterede løsningsmodeller. Emnerne var Nordirland, Sydafrika, Sri Lanka, Kaukasus og Sydøstasiens problemer, der er en følge af 2. verdenskrig.

Guvernøren på Okinawa og universitetets rektor tog imod ved en fornem reception, der også bød på karateopvisning. Japan er et land hvor man lægger stor vægt på udveksling af visitkort, og jeg skal hilse og sige, at dem de har fået fra Københavns Universitet vakte stor begejstring - dem vil man gerne kopiere på det japanske universitet.

Så det var ikke blot videns- men også designeksport her fra instituttet og fakultetet, der fandt sted ude i østen.

Rejsenyt II: En Thrane er landet

Frem til efteråret 1997 befinder Lotte Thrane sig i Norwich, hvor hun forsker og underviser på University of East Anglia. Travlt beskæftiget mellem bøger, BBC og blomsterløg har hun fundet tid til at fortælle os herhjemme lidt om sin tilværelse i det engelske.

Herovre, og det vil sige Norwich og omegn, regner, rusker og blæser det stridt fra vest, hvilket betyder at vi i de nærmeste dage har fået lovet både sne, hagl, regn og isslag. Det er virkelig blevet vinter, og da vi gik over til vintertid, var det nærmest som om der blev slukket fuldstændigt for dagen. Jeg håber nogen husker at tænde igen, når tiden er inde. Godt jeg nåede at lægge alle mine medbragte blomsterløg, før jorden frøs.

Og hvad gør man så i denne mørke tid? Man kryber sammen foran *the decorative fireplace*, hvilket vil sige en ret kunstig, 5 cm dyb pejs med et kunstigt bål, der består af en elektrisk varmeovn med noget der skal ligne brænde og flammer. Man kryber sammen fordi det trækker fra vinduer og døre - her er hverken dobbeltvinduer eller isolering. Men det er nu også ganske hyggeligt, og der glider mange varme drikke ned på den konto, og BBC har altid en ny serie lavet over noget af enten Jane Austen eller en af søstrene Brontë.

Jeg fik ellers en flyvende start herovre. De første tre dage af semestret ankom de nye studenter - og det var en rent kaos, da »computerproblemer« havde medført masser af fejl i oversigten over de nye kurser. De 25 nye nordiske udvekslingsstudenter, som jeg fik at vide, at jeg skulle være vejleder for, var om muligt mere forvirrede og uvidende end jeg, men da jeg først havde lært at finde rundt i huset, gik det nogenlunde - man har jo sine generalistkvalifikationer, ikke sandt? Jeg tror næsten det lykkedes mig at overbevise dem om, at jeg vidste alt om University of East Anglia's studieordninger, om karaktersystemer, om hvad der giver *credits* til hvad, om bibliotekets indretning og åbningstider, om hvem der kommer i hvilken pub på campus, om herretoilettets beliggenhed, hvordan man bruger fax'en og hvad områdenumrene til Trondheim og Jyväskylä er.

Nu var jeg jo også kommet herover for at undervise, og her ventede der flere overraskelser - som da jeg fik at vide, at jeg skulle undervise i noget andet end det jeg havde regnet med (og taget bøger med til). Men vi kaster os jo ud i det, vi kandidater fra Københavns Universitet, og nu er mit kursus i »Scandinavian Studies I« (det betyder »Nyere skandinavisk historie« selvom det ikke står nogen steder) næsten på skinner. Jeg siger næsten for jeg er som bekendt ikke historiker, så jeg begynder altså med litteraturen og bruger den til at kaste lys over samtiden - selvom nogle på mit kursus synes, at det er »for litterært«. Men hvor gerne man end ville, kan man jo ikke gøre alle tilpas, og studenterne får da indimellem julelys i øjnene når vi diskuterer en tekst og noget går op for dem. Og de skriver gode essays om de tekster, vi indtil videre har læst af Peter Høeg, Solveig Balle, Dorrit Willumsen, Anders Bodelsen, Lars Norén og Cecilie Løveid. Jeg har lige rettet den første portion.

Sådan har man både glæder og sorger. Jeg glæder mig nu også til det bliver lysere igen, for så skal jeg udforske det utroligt smukke landskab omkring mig. Booker-prisvinderen Graham Swifts første og bedste bog »Waterland« foregår i øvrigt her i East

Anglia, i det mærkelige 'vandland' med marsk og sluser og uendelige flade og våde områder, der kaldes »The Fens«. For at opleve vandlandet - og for at få den daglige motion - har jeg anskaffet mig en cykel. Jeg nåede at køre et par ture inden Vorherre slukkede for dagen, men jeg tør ikke rigtigt bruge den nu, hvor dagene er så korte og jeg som regel først kører hjem ved 19-20-tiden ad smalle veje uden gadelys. Så for tiden er det mest bil og indesysler, men der er også nok at forberede til forårets kurser - jeg skal undervise i »Dansk Romantik« og i »H.C. Andersen« samt gæsteoptræde på nogle af de andre lærerers kurser. I slutningen af november skal jeg i øvrigt holde et foredrag om breve og selvbiografi på instituttets *Research Seminar*, og derefter tre dage til London med en kollega til Rilkesymposium. Og der bliver også tid til at se lidt på London.

Jeg er i øvrigt kommet på nettet! Derfor mange hilsner fra Deres Meget Rejsende Kollega, også kaldet l.thrane@uea.ac.uk.

(Du kan desuden se og læse mere om Lotte Thranes nye omgivelser på internet-adressen: <http://www.uea.ac.uk>).

Medier og Kultur på tour

Som led i at pleje og udbygge samarbejdet med kollegerne på Lunds Universitet tog en gruppe lærere og studerende fra Nordisk Filologi fredag den 8. november turen over sundet. Studerende fra *Medier og Kultur* skulle besøge det svenske sidestykke *Kultur och Medier*, der hører under Litteraturvetenskapliga Institutionen. Fra medielærerstaben deltog Ib Poulsen, Vibeke Pedersen og John Mortensen. I det svenske tog bl.a. Jan Thavenius imod.

Inden afrejsen havde de studerende fra det svenske og danske studiemønster udvekslet en stak opgavebesvarelser, som

skulle danne udgangspunkt for dagens diskussionsemne: Hvordan skriver man opgaver om medier og kultur? - Og nok blev der diskuteret opgavestrategier, men de to

studiemønstre fik også drøftet deres indhold og undervisningsforløb med hinanden.

Som titlerne på studiemønstrene antyder er der naturligvis en række fællesnævner i undervisningen. Men titlerne afslører også en af de markante forskelle: *Kultur och Medier* behandler nemlig et bredere spekter af kulturen og flere kulturelle udtryksformer end vores tilsvarende. Medierne indgår som en væsentlig del af disse udtryksformer.

Vores *Medier og Kultur* viser sig at være mere praktisk orienteret end det svenske sidestykke. Idéen med at kombinere teoretisk undervisning med praktiske erfaringer (optagelser, redigering, udstyrsbrug osv.) tiltalte i høj grad de svenske studerende. Der arbejdes med videoproduktion, radio, lyd/dias og andre formidlingsformer i et af de fire kurser i *Medier og Kultur*.

Det 2 år gamle samarbejde mellem det danske og svenske studiemønster kan måske snart udbygges med ikke blot at udveksle resultater, men også studerende. Studiemønstrene har søgt Øresunds-Komiteén om en bevilling til at gennemføre projekter, som yderligere skal udbygge det faglige og pædagogiske udviklingsarbejde. Bevillingen

skal bl.a. bruges som transportstøtte for de studerende der ønsker at krydse sundet for at udvide deres viden på feltet.

Næste runde i samarbejdet mellem de to studiemønstre bliver, at svenskerne til april inviteres her til København. Så

mens bygge- og gravearbejdet fortsætter ude på Øresund, så kan vi for Medier og Kulturs vedkommende konstatere: Broen er allerede bygget.

Instituttets karrierkalender, december 1996

Hermed følger den reviderede oversigt over fremtidige stillinger eller stillinger under besættelse ved instituttet. Stillingerne er kronologisk ordnet. 'lekt.vik./ama.' betyder 'lektorvikar (3 år), subsidiært amanuensis (2 år)'.

Stillingskategori	-område	Ansøgningsfrist	Besættes
adjunkt	nyeste danske litteratur		1/1 97, evt senere
lektor	massekommunikation	16/8 96	1/4 97 1)
lektor	dansk sprog	3/12 96	1/5 97 2)
adjunkt	dansk sprog	3/2 97	1/8 97
adjunkt	ældre dansk litteratur	3/2 97	1/8 97
adjunkt	dansk sprog	3/2 97	1/8 97 3)
lekt.vik./ama.	dansk litteratur	3/2 97	1/8 97 4)
lekt.vik./ama.	dansk litteratur	3/2 97	1/8 97 5)
lekt.vik./ama.	dansk sprog	3/2 97	1/8 97 6)
lekt.vik./ama.	dansk sprog	3/2 97	1/8 97 7)
lektor	dansk litteratur	1/6 97	1/1 98 8)
lektor	dansk litteratur	1/6 97	1/1 98 9)
adjunkt	medier (danske forhold)	1/8 97	1/1 98 10)
adjunkt	dansk sprog	1/2 98	1/8 98
udldsk. lektor	norsk	1/2 98	1/8 98
lekt.vik./ama.	dansk litteratur	1/3 98	1/9 98 11)
lekt.vik./ama.	massekommunikation	1/3 98	1/9 98 12)

- 1) Kontinuationslektorat efter Henrik Søndergaards adjunktur
- 2) Kontinuationslektorat efter Karen Lunds adjunktur
- 3) Konverteret fra fri stilling efter dekanatets afgørelse
- 4) En af vores 4 frie stillinger udløber
- 5) To-årig stilling som vikar for Klaus P. Mortensen.
- 6) En af vores 4 frie stillinger udløber
- 7) Vikarstilling for prodekanen
- 8) Kontinuationslektorat efter Niels Dalgaard's adjunktur
- 9) Kontinuationslektorat efter Jan Rosieks adjunktur
- 10) Der ansættes administrativt en amanuensis i Medieanalyse i et halvt år fra d. 1/8 97
- 11) En af vores 4 frie stillinger udløber
- 12) En af vores 4 frie stillinger udløber

Årets julefrokost

Årets julefrokost afholdes som tidligere annonceret den 18. december kl. 14.00 i lokale 18.2.173. Institutkok m.m., Finn Klysner, har haft travlt med at sammensætte vores julefrokost-menu, der lyder på syv spændende retter:

- *Flodkrebs m/ artiskokcreme*
- *Letsaltet laks m/ stenbiderrogn og fennikelkompot*
- *Bagte peberfrugter m/ safran-tuncreme*
- *Røget andebryst m/ appelsin- og valnøddesalat*
- *Oksehøjreb m/ rødvinssyltede løg og selleri-/rødbedesalat*
- *3 slags ost*
- *Chokoladeæg i vanillemarcipancreme*

Deltagerbetalingen bliver på 50 kr., heri inkluderet vin, vand, brød og smør. Ekstra vin kan købes på stedet. Tilmelding i skranken senest fredag den 13. december, kl. 12.00.

Alle ansatte og ph.d.-studerende samt de studerende som i øjeblikket sidder i studienævn, bestyrelse og rådgivende organer er indbudte til julefrokosten. Tidligere ansatte er ligeledes velkomne.

NB: Vi runder julefrokosten af kl. 19.00. Er der behov for slå mave inden hjemturen er folk velkomne til at fortsætte aftenen på lærerværelset.

Bog-Nyt

☞ *Bo Bojesen og den store verden 1945-1996*
af Hans Hertel
Gyldendal

Efter at have udforsket Bo Bojesens produktion af ca. 12.-13.000 tegninger supplerer Hans Hertel nu *Bo Bojesens Danmarkshistorie* med denne

verdenshistorie. I bogen illustreres bl.a. udenrigspolitikken vigtigste personer, danskernes syn på vores nabofolk, vores skrækbetonede forhold til den store verden og alt hvad den sender ind over os i unionernes, massemediernes, og folkevandringernes tid.

☞ *Dage med Madsen eller Livet i Århus*
af Niels Dalgaard
Museum Tusulanums Forlag

Udover en grundig indledning består bogen af afsnittet »Madsens univers«, der indeholder en alfabetisk fortegnelse over samtlige personer, lokaliteter og begreber i Madsens komplekse univers. Med bogen følger en diskette, hvorpå fortegnelserne er indlagt i et program. Dette gør det muligt at søge hurtigere og på kryds og tværs i »Madsens univers«.

☞ *Bellman og de danske guldalderdigtere. En studie i litterær reception.*

af Jens Kr. Andersen
Danmarks Universitetsforlag

Jens Kr. Andersen undersøger Bellman-spor hos 20 af 1800-tallets betydelige forfatterskaber. Disse Bellman-lån registreres, analyseres og klassificeres i typer, det sidste på grundlag af en matematisk funderet systematik, der her er udviklet for første gang.

☞ *Få din vilje!*
- tal og skriv effektivt
af Klaus Kjøller
Akademisk Forlag
173 s., med fotos, 148 kr.

Læseren af *Få din vilje!*- tal og skriv effektivt lærer de professionelle teknikker, som bruges

af ledere, politikere, gurer, topembedsmænd og journalister. Folk som ved, hvad de vil med sproget - og som gør det.

Bogen henvender sig til alle, som vil være bedre til at analysere deres egen og andres kommunikation.

☞ *Kirkehistorie. Rapport fra et Middelaldersymposium*
Red. af bl.a. Nanna Damsholt
Museum Tusulanums Forlag

Logo til instituttets t-shirts ønskes

I sommer skilte instituttets tutorer sig ud fra mængden af rus'ere med en Tuborg-sponseret t-shirt med teksten *Tuborg gør noget ved rus'en*. »Umoralsk!«, mente nogle. »Opfindsomt!« tænkte andre. At tutorernes ens påklædning var en fordel kunne de fleste dog blive enige om.

På forrige bestyrelsesmøde fremkom Jette Lundbo Levy med et forslag om at få fremstillet en 'officiel' institutt-shirt. Blusen vil bl.a. kunne bruges af tutorerne ved rus-introduktionen, til institut-fodbold, som souvenir til udvekslingsstuderende osv. Den idé vil vi nu arbejde videre med.

Hvordan skal disse bluser så se ud? Hvilket logo eller motiv kan være fællesnævner for hele Nordisk Filologi? Har nogle af NORDLYS' læsere forslag til et logo eller motiv der kan pryde bluserne, så send/aflevér forslaget til redaktøren. Når der er enighed om et motiv, vil vi indhente tilbud på priser og kvaliteter af bluserne.

Nyt fra Center for Kvinde- og Kønsforskning

1,2 mio. kr. til at videreføre projekt

Bente Rosenbeck har sammen med 3 andre nordiske kønsforskere fået 1,2 millioner kr. af Nordisk Ministerråds program Norden i Europa. Projektet »Det nordisk ægteskab i et europæisk perspektiv. Modernisering og kønskonstruktion« er en videreførelse af projekt »Ægteskab i Norden. Modernisering og kønskonstruktion«, som NOS-H foreløbig har støttet med forprojektmidler.

Velbesøgt kvindekonference

Den nordiske konference »Frø og frugter. Nordisk kvinde- og kønsforskning i dag« blev afholdt i Oslo 21-23. november med 600 deltagere.

Konferencen var planlagt af Nordisk Forening, hvis formål ud over at afholde nordiske konferencer er at være ejerforening for Nora, et engelsksproget nordisk tidskrift. Bente Rosenbeck har været med i foreningens styre i 2 år og var med til at planlægge konferencen. Næste store nordiske manifestation afholdes i Tromsø i 1999.

Materialeudleveringen skal tømmes

De lærere der benytter Materialeudleveringen i Palmehaven skal huske at sortere og evt. tømme skufferne inden de går på juleferie.

Forskning i velfærd

Forskningsrådene har sendt materiale ud om en række forskningsprojekter med det fælles tema Velfærdsforskning.

Projekterne fordeler sig under:

- Forskning i voksen-uddannelse
- Forskning i byudvikling, -integration og økologi
- Forskning i børns vilkår og velfærd

Vil du at læse mere om de enkelte forskningsprogrammer er akterne til udlevering hos Helle Johansson.

Hvis forskningen medfører frikøb eller andre forpligtelser skal disse afklares med både instituttet og fakultetet inden ansøgningen udformes. Der er ansøgningsfrist den 5. februar 1997.

Nyt fra opslagstavlen

- »Current Problems in Nordic Research on Text and Discourse«. NORD-TEXT Workshop i Helsinki, den 6-8 juni 1997. Tilmelding senest 15. januar 1997

Julemånedens frister

- Husk at tilmelde dig til instituttets julefrokost senest d. 13. december i skranken.
- Konferencen »Nordic letters 1870-1910« ventes afholdt i september 1997 på University of East Anglia. Baggrunden er et ønske om at samle internationale forskere, som har studeret

centrale litterære personligheds brevveksling i Det Moderne Gennembrud. Tilmelding skal ske **senest i slutningen af januar 1997**. Konferencen var omtalt i septembers NORDLYS under »Orientering fra Studiekonference i Bonn«. Genlæs det evt. på nettets <http://www.ihl.du.dk/nordisk/tidlnlys.html>.

- Danmarks Nationalbank har et mindre antal gæsteligheder på adressen Nyhavn 18. Institutter ved Det humanistiske Fakultet kan søge om at få stillet en eller flere af disse til rådighed for højt kvalificerede udenlandske forskere i perioden maj 1997 til udgangen af 1998, til ophold

fra 3 måneders op til 1 års varighed. Forslag til forskere som bør komme i betragtning ved tildelingen af lejlighederne skal fremsendes til Fakultetssekretariatet **senest den 9. december**. Se opslag på tavlerne for yderligere oplysninger.

Bemærk:

**NORDLYS udkommer næste gang
den 4. februar 1997**

(Husk deadline den 30. januar)

Announce:

Lær at publicere på Internet

Ofte har man brug for nemt og hurtigt at stille materiale til rådighed for kolleger, studerende og andre. Det kan f.eks. være artikler, arbejdsrapporter, projektbeskrivelser eller undervisningsprogrammer. På Internettets såkaldte World Wide Web kan man gøre den slags materiale tilgængeligt på tværs af afstand og tid. Og de nyeste programmer til formålet er (næsten) lige så lette at bruge som et tekstbehandlingsprogram.

På dette kursus starter vi med at kreere en såkaldt "hjemme-side", d.v.s. dit ansigt på Internettet. Desuden får du mulighed for at publicere en tekst som du selv medbringer, således at den kan læses fra din hjemmeside. Samtidig lærer du hvordan du selv kan knytte nye tekster til hjemmesiden fremover. Endelig vil der være gode råd om hvordan man bedst opbygger sin præsentation i "cyberspace".

Der kræves ingen forudsætninger, men det er dog en fordel hvis man i forvejen har prøvet at klikke lidt rundt på World Wide Web. For at få fuldt udbytte af kurset skal man have en e-post-adresse. Endelig skal man medbringe en tekst, f.eks. en artikel, på en dos-formateret diskette i WordPerfect eller ASCII-format (er du i tvivl om hvad det betyder, så kontakt mig).

På kurset benyttes et program som kører under Windows, men samme program findes i en version til Mac.

Tilmeld dig gerne i forvejen (De som har tilmeldt sig kurset den 2. december behøver ikke at tilmelde sig igen).

Tid: Mandag den 27. januar 1997

Sted: Institut for Humanistisk Informatik, lokale 6.2.23.

Med venlig hilsen

Lars K. Christensen

Tlf.: 35 32 83 29 / 39 66 30 56 - e-post: lkch@coco.ih.ku.dk

Redaktion:

Ansvarlig i forhold til regler og bestemmelser:

Inst.leder Klaus Kjøller

Redaktør: Birgitte Ringbæk

Tryk og layout: Birgitte Ringbæk

Deadline/Udkommer:

Deadline: Torsdag 30. jan. 1997

Udkommer: Tirsdag 4. feb. 1997

Forslag og indslag til bladet er velkomne. Benyt postkasse 11 eller e-post ringbaek@coco.ih.ku.dk'. Angiv filversion ved aflevering af diskette.

Bladet uddeles til alle ansatte ved instituttet, stipendiater, universitetsmedier, censorformandskab og naboinstitutter.

Oplag: ca. 170 eks.

Udgivet af:

Institut for Nordisk Filologi,
Københavns Universitet Amager,
Njalsgade 80, DK - 2300
København S
Tlf. (+45) 35 32 83 11
Fax (+45) 35 32 83 77
E-post: inf@ih.ku.dk

NORDLYS findes desuden på
instituttets hjemmeside:
<http://dorit.ih.ku.dk/nordisk/nordhome.html>

NORDLYS
ønsker alle en glædelig jul